

Важливим сьогодні є зменшення бар'єрів шляхом створення передумов для педагогіки активного навчання. Дослідження активного змішаного навчання показало, що заклади освіти, які мають на меті сприяти широкомасштабним стійким змінам, повинні активно заохочувати зміни в практиці викладання та освітніх переконань серед педагогів. Існує потреба в розвитку цифрової компетентності викладачів закладів вищої освіти [2]. Лідерам освіти на всіх рівнях необхідно заохочувати реформи в навчанні, надавати можливості для підвищення технологічних навичок педагогів. Значних педагогічних успіхів у використанні цифрових технологій можна досягти лише в тому випадку, якщо керівники закладів вищої освіти сприяють цьому. Педагогіка активного цифрового навчання дає розуміння того, як досягти такого успіху.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Digital Education Action Plan (2021-2027). 2020. URL: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en. (дата звернення: 01.05.20212).
2. Генсерук Г. Р., Мартинюк С. В. Розвиток цифрової компетентності майбутніх учителів в умовах цифрового освітнього середовища закладу вищої освіти. Інноваційна педагогіка. Херсон : Гельветика, 2020. Вип. 19, т. 2. С. 158-161.

Євгенія ДРУГОВА

аспірант PhD,

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

Київ, Україна

evdrugova95@gmail.com

НАСЛІДКИ ЗМІН НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ «SMART-ОСВІТИ»

Сучасне суспільство знаходиться на етапі зміни технологічної парадигми, що ставить перед суб'єктами ринку освітніх послуг виклики, які мобілізують зусилля суспільства у напрямку підвищення інвестицій в людський капітал, який, в свою чергу, складає основу економічного заростання країни та підвищенням її науково – технічного потенціалу.

Досліджуючи місце ринку освітніх послуг в економічній системі, науковці сходяться на думці, що він належить до системи ринків факторів виробництва або особливого підрозділу ринку продуктивних сил, де номенклатура послуг, попит і пропозиція визначаються кон'юнктурою на ринку більш високого порядку, а саме на ринку праці. [1].

Зміна парадигми винесла на перший план соціальні мережі, які стали одним із головних місць де освітяни можуть швидко отримати необхідну інформацію. На різноманітних платформах освітні заклади оперативно публікують навчальні матеріали, програми, тощо, що дозволяє вчасно отримувати інформацію з першоджерел, висловлювати своє ставлення та поширювати інформативні пости.

Від так, сучасний розвиток ринку освітніх послуг в умовах глобалізації характеризується активізацією процесу інтелектуалізації та формуванням на цій основі «knowledge based society», тобто суспільство, що базується на знаннях і високих технологіях, відрізняється високим інноваційним та інтелектуальним рівнем. Деякі дослідники не безпідставно вважають, що настає ера інтелекту, тобто у світі відбувається постінформаційна або інтелектуально-технічна революція. [2].

Постінформаційна революція – визначила основний напрям та сутність XXI століття, відкривши новий шлях розвитку для: «Smart-економіки», «Smart-освіти», «Smart-суспільства», а новітнє середовище Smart-навчання узгоджує комунікацію функціонування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на ринку освітніх послуг та ринком праці.

«Smart-освіта», безпосередньо впливає та реагує на зміни, які відбуваються на ринку праці, але для України швидко реагувати на якісні зміни, сьогодні заважає відсутня якісна система освіти дорослих, ефективна система підвищення кваліфікації кадрів та їх перепідготовка. Саме тому існує потреба перегляду освітніх навчальних програм вітчизняними навчальними закладами щодо їх актуалізації відповідно до потреб ринку праці. Якісне інформування про послуги, які надають навчальні заклади, оприлюднення інструкцій про те, як реагувати на кризові зміни, які відбуваються у законодавстві, що забезпечує якісний контент освітніх послуг під час дистанційного навчання.

В процесі змін, освітні інновації та їх запровадження визначають майбутнє освіти як суспільного інституту. Стрімкий розвиток цивілізації, безперечно, повинен знаходити адекватне відображення в освітніх практиках. Побудова інноваційної освіти – це стратегічна мета будь-якої держави, яка розраховує на конкурентоспроможне майбутнє в сучасному глобалізаційному світі, а розуміння цього факту буде визначатись освітньою політикою України. [3]

Виходячи із вищезазначеного, перспективна освітня програма на ринку освітніх послуг України має враховувати вимоги глобальної економіки та панування в світі інформаційних технологій і комунікаційних мереж, досягнення випереджального накопичення інтелектуального потенціалу. Оскільки, головною функцією освіти є розвиток людини, тому

ринок освітніх послуг – має забезпечувати кожному багатовекторні можливості для здобуття таких умов розвитку та підготовки до життя: знань про людину, природу та суспільство, що сприяють формуванню наукової картини світу як основи світогляду та орієнтації у виборі сфери майбутньої практичної діяльності; досвіду комунікативної, розумової, емоційної, фізичної, трудової діяльності, що сприяє формуванню основних інтелектуальних, трудових, організаційних знань та навичок, що необхідні у повсякденному житті для участі у суспільному виробництві, продовженні освіти, досвіду творчої діяльності, що відкриває простір для розвитку індивідуальних здібностей майбутнього інтелектуального потенціалу держави та забезпечує підготовку до життя в умовах соціально-економічного та науково-технічного прогресу

Нажаль, сучасний стан ринку праці в країні характеризується тим, що у ХХІ столітті маємо тенденцію коли бакалаври, кандидати та доктори наук не є вже елітою, як це спостерігалось у післявоєнні роки минулого століття, а стали звичайними працівниками з низьким рівнем добробуту.

Водночас, сьогодні на ринку освітніх послуг в Україні актуальними є питання подальшого впровадження в освіту новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема всебічного розвитку дистанційного навчання. Відзначимо, що в Україні наявні певні здобутки у цьому напрямі. Так, навчальні заклади пропонують нові форми навчання: створюються лабораторії, факультети та центри дистанційного навчання.

За таких умов відбувається специфічна сегментація ринку праці. Виокремлюються незначний сегмент високопродуктивної (висококваліфікованої) праці у сферах діяльності, де конкуренція між виробниками та умови доступу до робочих місць (теорія рухомого офісу), забезпечують домінування залежності трудових доходів від продуктивності, а не ринкової сили і можливості тиску на споживачів. Зазначений сегмент найбільш наочно зображує ознаки інформатизації виробництва й інтелектуалізації праці, що пов'язані із зростанням суспільного добробуту на ґрунті накопичення знань і підвищення продуктивності праці.

Врівноваження ринку праці в цьому сегменті пов'язане із максимізацією використання ресурсного, інформаційного потенціалу суспільства. Специфіка перекваліфікації стандартної праці представники якої не вимагають тривалої спеціальної підготовки, формалізуються, а тому кожен виконавець досить легко заміщується іншим із аналогічними компетенціями.

В цьому сегменті ознаки інформатизації виробництва й інтелектуалізації праці не виражені ані щодо продуктивності праці, ані

щодо її змісту й мотивації, ані щодо рівня її оплати; – проміжний сегмент, «псевдо інтелектуальної праці», згадування про який можна знайти в роботах Й.А Шумпетера (так звані «інтелектуали» в індустріальній капіталістичній економіці), де підвищення визначеного за формальними ознаками середнього кваліфікаційного рівня персоналу підприємств (зокрема, зростання частки працівників із вищою освітою) не супроводжується адекватним зростанням продуктивності праці, суспільної оцінки її результатів та врівноваження ринку праці відбувається шляхом не спонукання до моделей поведінки, відповідних вимогам соціально-економічного розвитку, а через пристосування, поєднання замалого обсягу інвестицій в людський капітал із заниженою вартістю робочої сили і спрямованістю працівників на «пошук ренти» від монополізації доступу до ресурсів і тиску на споживачів. [4]

Важливість поширення «Smart-освіти» як окремого сегменту ринку освітніх послуг дозволяє встановити чіткі стандарти професійних компетенції, та зупинити прагненням вищих навчальних закладів максимізувати доходи від надання освітніх послуг і невиправданим з огляду на цілі та завдання суспільного розвитку зниженням вимог до інвестицій у підвищення інтелектуального потенціалу, необхідних для отримання вищої освіти. Така ситуація створює загрозу знецінення вищої освіти та сприяє невиправданій сегментації самої вищої освіти – диференціюється якість освіти не лише в різних вищих навчальних закладів, а й в межах одного формуються «елітарні» і більш відкриті й прості для опанування напрями підготовки,

Поліпшенню суспільного ефекту від інформатизації національного виробництва інтелектуалізації праці в Україні сприятиме перенесення уваги з розширення масштабів надання послуг освіти, на досягнення високих стандартів її якості, наближення змісту освіти до потреб інноваційно-активних конкурентоспроможних вищих навчальних закладів, забезпечення прямої залежності масштабів фінансування освітніх закладів від неформальної оцінки якості та суспільної корисності їх функціонування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Каленюк І. С. Економіка освіти : навч. посібник / І. С. Каленюк. К. : Знання України, 2003. 316 с
2. Геєць В. Характер перехідних процесів до економік знань / Валерій Михайлович Геєць // Економіка України. 2004. № 4. С. 6 (4-14).
3. Біліченко С.П. Впровадження Інновацій в освітній галузі України / Materiały X Międzynarodowej naukowipraktycznej konferencji «Naukowa myśl informacyjnej powieki – 2014» Volume 16. Pedagogiczne nauki. : Przemysł. Nauka i studia С.34-40.

4. Шумпетер Й.А. Капитализм, социализм и демократия: пер. с англ. / Й.А. Шумпетер. М.: Экономика, 1995. 540 с. (Экономическое наследие).

Андріана ШИШАК

*аспірантка,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
andrianashyshak@tpu.edu.ua*

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ

У зв'язку із динамічним перебігом науково-технічного прогресу та його значимим впливом на усі сфери суспільного життя чільне місце серед актуальних питань освіти та науки займає проблема діджиталізації початкової освіти. В умовах активного використання людиною цифрових засобів, надання переваги онлайн-комунікації та проведенню часу за віртуальними іграми особливо помітною є зміна ціннісних орієнтирів особистості, зокрема учня початкової школи, який ще тільки вчиться самостійно адекватно диференціювати свої види діяльності відповідно до особистих цінностей. Необхідність формування у молодшого школяра інформаційно-цифрової компетентності, до структури якої, розглядаючи крізь призму компетентнісного підходу у сучасній освіті, належить і становлення системи ціннісних ставлень, зумовлена змістом нормативних документів – Державного стандарту початкової освіти та Концептуальних засад реформування середньої освіти «Нова українська школа» [1; 2].

Окреслене питання вчені досліджували аспектно: формування інформаційно-цифрової (інформаційно-комунікаційної) компетентності молодших школярів вивчали Н. Грона, Т. Довга, О. Мазко, Т. Пушкарьова, К. Сіненко М. Шевчук; формування ціннісних орієнтирів в учнів початкової школи – О. Вашуленко, М. Федорова, К. Шевчук; проблему ціннісних ставлень здобувача освіти, зокрема молодшого школяра, в контексті компетентнісного підходу в освіті – Н. Бібік, О. Локшина, О. Овчарук, О. Савченко.

Мета роботи полягає у тому, щоб дослідити ціннісний аспект впливу діджиталізації початкової освіти на становлення особистості молодшого школяра.

Усвідомлення діджиталізації (цифровізації) освіти як процесу та результату «переведення інформації та комунікації у сфері освіти в цифрову форму» дає змогу акцентувати увагу на тому, що учні початкової